

Protokoll fört vid enskild föredragning

Social- och miljöavdelningen
Socialvårdsbyrån, S2

Beslutande

Minister
Wille Valve

Föredragande

Socialvårdsbyråchef
Maj-Len Österlund

Justerat

Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 61

Lagstiftningspromemoria gällande förslag
till ändring av landskapslag om en kommunalt samordnad
socialtjänst samt ändring av landskapsförordning om
tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om
socialvård

ÅLR 2018/5752

75 S2

Landskapsregeringen beslöt överföra lagstiftningspromemoria, **bilaga 1 S218E20**, till lagberedningen för lagstiftningsåtgärder.

LagPM om ändring av landskapslag (2016:2) om en kommunalt samordnad socialtjänst samt ändring av landskapsförordning (1995:103) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård

Landskapsregeringen beslöt den 5.12.2017 att för tiden 11.12.2017 till 31.5.2018 utse en partssammansatt arbetsgrupp med uppdrag att samordna processen kring den kommunala socialtjänsten med kommunstrukturreformen och ge förslag till lösningar beträffande aktuella gränsdragningsproblem mellan Kommunernas socialtjänst och enskild kommun (S217E29, nr 74 (ÅLR 2017/9355)).

Den 9.4.2018 (S218E10) beslöt landskapsregeringen att avsluta den partssammansatta arbetsgruppen. Man beslöt även att anteckna arbetsgruppens slutrapport, som överlämnades den 15.3.2018, till kännedom och vidta åtgärder i enlighet med arbetsgruppens förslag.

Av de föreslagna lagstiftningsåtgärderna borde följande förverkligas så att de kan träda i kraft senast samtidigt som omorganiseringen av socialvården, dvs. samtidigt som Kommunernas socialtjänst inleder sin verksamhet.

1. Landskapslag (2016:2) om en kommunalt samordnad socialtjänst (KST-lagen)

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på organiseringen av samarbetet mellan kommunerna vad gäller tillhandahållandet av all den socialvård som enligt lag ankommer på kommunerna förutom barn- och äldreomsorg (samordnad socialtjänst).

1 § har en öppen skrivning angående äldreomsorg. Av förarbetena till lagen framgår dock att den enskilda kommunen endast ska ansvara för hemservice, boendeservice och institutionsvård för äldre medan närståendevård och familjevård i sin helhet ligger under KST. Detta gör det mycket svårt att i enlighet med lagförslaget angående tjänster för äldre och den kommande nya socialvårdslagen skapa den servicehelhet för klienten som förutsätts.

Därtill har kommunernas äldreomsorg idag en mycket stark betoning på effektiverat serviceboende och institutionsvård, dvs. de senare delarna av vård- och servicekedjan. För att de nya kommunerna ska kunna nå upp till de servicemål som uppställts och den nya lagstiftningens syften och målen om social och ekonomisk hållbarhet inom äldreomsorgen är det viktigt att kommunerna har tillgång till flera tidiga serviceformer för äldre än hemservice. Förslaget är därför att förarbetena till KST-lagen modifieras så att det framgår att tillämpningen av lagen om närståendevård och familjevårdarlagen till den del det berör personer 65 år och äldre inte ska omfattas av KST-lagens organiseringskrav alternativt att KST-lagen förtydligas till denna del.

2. Landskapsförordning (1995:103) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård

Förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården (FFS 912/1992) tillämpas i enlighet med landskapsförordning (1995:103) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård.

Med tanke på att såväl KST som de enskilda kommunerna kommer att ta ut avgifter för samma tjänster t.ex. hemservice bör avvikelserna enligt 2 § 2 och 4 punkten i landskapsförordningen om tillämpning av klientavgiftsförordningen tas bort med motiveringen att detta minskar skillnaderna i avgiftsuttag och ökar jämlikheten mellan klienterna.

2 §. (2014/26) I landskapet gäller följande avvikelser från bestämmelserna i förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården:

.....

2) i stället för de avgifter som anges i 3 och 32 §§ kan avgifter uppbäras enligt kommunens fastställda grunder,

.....

4) som inkomster enligt 3 § kan, utöver vad som anges i 27 §, enligt prövning beaktas högst tre procent av berörda persons eller personers sammanlagda beskattningsbara förmögenhet eller förmögenhets försäkringsvärden.